

1. Jogszabályi háttér a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) alapján

A 3. § (3) bekezdése szerint az állami nevelési-oktatási intézményben az ismereteket, a vallási, világnézeti információkat tárgyilagosan, sokoldalúan kell közvetíteni, a teljes nevelés-oktatási folyamatban tiszteletben tartva a gyermek, a tanuló, a szülő, a pedagógus vallási, világnézeti meggyőződését, és lehetővé kell tenni, hogy a gyermek, tanuló fakultatív hitoktatásban, illetve hit- és erkölcsstan oktatásban vehessen részt.

A 46. § (3) bekezdés e) pontja szerint a gyermeknek, a tanulónak joga, hogy az állami fenntartású nevelési-oktatási intézményben fakultatív hitoktatásban, hit- és erkölcsstanoktatásban vegyen részt.

..

A 35. § (3)-(4) bekezdése értelmében a hit- és erkölcsstan óra az iskolában a tanórai foglalkozások rendjéhez illeszkedik. A nevelési-oktatási intézmény és az egyházi jogi személy a fakultatív hitoktatással, a nevelési-oktatási intézmény és a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye a hit- és erkölcsstanoktatással kapcsolatos feladatok ellátása során egymással kölcsönösen együttműködik.

A 35/A. § alapján az állami iskola 1-8. évfolyamán az etikaóra vagy az ehelyett választható, a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által szervezett hit- és erkölcsstan óra a kötelező tanórai foglalkozások része.

2. Az állami általános iskolában az etika óra helyett választható hit- és erkölcsstan oktatás megszervezésére vonatkozó részletes szabályok

Az állami általános iskolában az etika óra helyett választható hit- és erkölcsstan oktatás megszervezésére vonatkozó részletes szabályokat a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tartalmazza az alábbiak szerint. 2

182/A. § (1) Az állami általános iskolában az iskola igazgatója kijelöli azt a március 1. és március 14. közötti időpontot, amikor a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye írásban meghatalmazott képviselője tájékoztatást adhat az iskolának, az iskolával tanulói jogviszonyban álló tanulóknak és a szülőknek arról, hogy igény esetén a hit- és erkölcsstan oktatást milyen módon szervezi meg. Az iskola igazgatója a kijelölt időpontot olyan módon közli a településen hitéleti tevékenységet ellátó bevett egyházzal vagy annak belső egyházi jogi személyével, hogy azt a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye a tájékoztató időpontja előtt legalább tíz nappal megkapja.

(2) Amennyiben valamelyik bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselője az (1) bekezdés szerinti tájékoztatón nem tud megjelenni, az igazgatónak biztosítani kell annak lehetőségét, hogy a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által rendelkezésére bocsátott, hit- és erkölcsstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumokat a szülők megismerjék.

(3) Az igazgató március 16. és március 31. között a bevett egyháztól vagy annak belső egyházi jogi személyétől kapott tájékoztatás alapján az iskola honlapján és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza a következő tanévben a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló

bevett egyházak vagy azok belső egyházi jogi személyei megnevezését és az iskola székhelye, feladatellátási helye szerint illetékes képviselőjének nevét, címét, ennek tényéről értesíti a bevett egyházat vagy annak belső egyházi jogi személyét.

(4) Az igazgatónak hozzáférhetővé kell tennie a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által rendelkezésére bocsátott hit- és erkölcsstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumokat, különösen a tantervet, a tananyagot, a tankönyveket és a hit- és erkölcsstan oktatás munkamódszerét.

(5) Beiratkozáskor, átiratkozáskor a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye (3) bekezdés szerint nyilvánosságra hozott adatait az iskola írásban is a szülők rendelkezésére bocsátja, ez alapján a szülő a hit- és erkölcsstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban nyilatkozhat az iskolának arról, hogy

a) valamely, a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által szervezett hit- és erkölcsstan oktatást, vagy

b) az etika oktatást

igényli a gyermeke számára.

(6) Beiratkozáskor, átiratkozáskor a szülő a hit- és erkölcsstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban igényelheti olyan bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye hit- és erkölcsstan oktatását is, amely bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye nem tartott tájékoztatást az iskolában. Az ilyen igényről az igazgató írásban értesíti a szülő által megjelölt bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjét.

(7) Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, az iskola a tanuló számára etika oktatást szervez. Ha az (5) bekezdés a) pontja szerinti bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye vagy a (6) bekezdés szerint megkeresett bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye a hit- és erkölcsstan oktatást nem vállalja, a szülő ismételten nyilatkozik arról, hogy

a) valamely, a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által szervezett hit- és erkölcsstan oktatást, vagy

b) az etika oktatást

igényli a gyermeke számára.

(8) Amennyiben a szülő a (5) bekezdés a) pontja vagy a (6) bekezdés szerinti hit- és erkölcsstan oktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett bevett egyháznak vagy annak belső egyházi jogi személyének átadja. 3

(9) A beiratkozáskor a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését a következő tanévben a (3) bekezdés szerint vállaló bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselője is jelen lehet, a szülőnek – igénye esetén – hit- és erkölcsstan oktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat. Amennyiben valamelyik bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselője a beiratkozáskor nem tud megjelenni, az igazgatónak biztosítania kell a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által rendelkezésére bocsátott hit- és erkölcsstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumok megismerhetőségét.

182/B. § (1) A beiratkozást követő három napon belül az igazgató az érintett bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye meghatalmazott képviselőjének átadja az egyház által szervezett hit- és erkölcsstan oktatásra jelentkezett tanulók 182/A. § (8) bekezdése szerinti adatait.

(2) Az adatok átadását követő hét napon belül az igazgató egyeztetést folytat a tanulócsoporthoz kialakításáról azon bevett egyházak vagy azok belső egyházi jogi személyei képviselőivel, amelyek által szervezett hit- és erkölcsstan oktatás iránti igényről a szülők nyilatkoztak és amelyek a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállalták.

(3) A (2) bekezdés szerinti egyeztetés során a tanulócsoporthoz kialakításával kapcsolatban figyelembe kell venni, hogy

a) a hit- és erkölcsstan oktatásban részt vevő tanulócsoporthoz az Nkt. 4. mellékletében meghatározott maximum osztály- és csoportlétszám mértékéig összevonhatók,

b) az etika helyett választott hit- és erkölcsstan órákat elsősorban az etika órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani.

(4) Amennyiben a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye az etika órával azonos időpontban a hit- és erkölcsstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az igazgató és a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcsstan órákat a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.

(5) A hit- és erkölcsstan oktatásra létrehozott csoportok létszámáról az igazgató június 30-ig tájékoztatja a fenntartót.

(6) Az iskola tanév közben nem változtathatja meg az érintett szülők 182/A. § (5) és (7) bekezdése szerinti nyilatkozata alapján és a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjével a (2) bekezdés alapján lefolytatott egyeztetés eredményeként a hit- és erkölcsstan oktatás vonatkozásában meghatározott csoportbeosztást.

(7) Ha a szülő a következő tanévre vonatkozóan az etika vagy a hit- és erkölcsstan tantárgyra vonatkozó választását módosítani kívánja, az erre vonatkozó szándékát minden tanév május 20-áig írásban közli az igazgatóval és az érintett bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjével. A 182/A. § (5) és (7) bekezdése szerinti választása megismétlésére a szülő nem kötelezhető.

(8) Amennyiben a szülő vagy törvényes képviselő a tanuló számára a második–nyolcadik évfolyamokon etika helyett hit- és erkölcsstan vagy más bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által tartott hit- és erkölcsstan oktatást választ, a tanulmányok megkezdésének feltételeit az újonnan választott hit- és erkölcsstan oktatást folytató bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye határozza meg.

(9) Ha az iskola az Nkt. 35. § (3) bekezdése által előírt együttműködési kötelezettségét vagy az Nkt. 35. § (4) bekezdésében a hit- és erkölcsstan oktatáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítására vonatkozóan előírt kötelezettségét nem teljesíti, a fenntartó a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye kezdeményezésére köteles gondoskodni a szükséges együttműködés kialakításáról és a feltételek biztosításáról. 4

(10) A hit- és erkölcsstan tantárgy értékelése és minősítése az Nkt. 54. § (2)–(3) vagy (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik. Az iskola a tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit- és erkölcsstan” megnevezést használja.

(11) A hit- és erkölcstan órákra vonatkozó csoportnaplót a hitoktató, hittantanár vezeti, az iskola egyéb tanügyi dokumentumaiban a hit- és erkölcstan oktatással kapcsolatos további adminisztrációt a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által az Nkt. 35. § (4) bekezdése szerint foglalkoztatott hitoktató, hittantanár tájékoztatása alapján minden tanítási órát követő tanítási nap végéig az érintett tanulók osztályfőnöke végzi el.

(12) Amennyiben a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye nem tud gondoskodni a hitoktató, hittantanár szakszerű helyettesítéséről, az iskola köteles a hit- és erkölcstan órán részt vevő tanulók felügyeletéről gondoskodni.